

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0048

Euroopan unionin nykyisen toimielinrakenteen mahdolliset kehityskulut ja mukautukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. helmikuuta 2017 Euroopan unionin nykyisen toimielinrakenteen mahdollisista kehityskuluista ja mukautuksista (2014/2248(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 1–3, 6, 9, 10, 14–17, 48 ja 50 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 119–133, 136–144, 194 ja 352 artiklan sekä SEUT-sopimukseen liitetyt pöytäkirjat,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon komission puheenjohtajan tiiviissä yhteistyössä Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan parlamentin puhemiehen, EKP:n pääjohtajan ja euroryhmän puheenjohtajan kanssa 22. kesäkuuta 2015 laatiman kertomuksen ”Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistely”¹,
- ottaa huomioon 19. marraskuuta 2013 antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta neuvoston asetukseksi vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta² ja 19. marraskuuta 2013 tekemänsä päätöksen talousarviota koskevaa kurinalaisuutta, talousarvioyhteistyötä ja moitteetonta varainhoitoa koskevan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen tekemisestä³,
- ottaa huomioon monivuotisen rahoituskehityksen⁴ ja toimielinten välisen sopimuksen⁵ sellaisena kuin se hyväksyttiin 2. joulukuuta 2013,

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_fi.pdf

² EUVL C 436, 24.11.2016, s. 49.

³ EUVL C 436, 24.11.2016, s. 47.

⁴ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.

⁵ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

- ottaa huomioon omia varoja käsittelevän korkean tason työryhmän joulukuussa 2016 antaman loppuraportin ja suositukset¹,
- ottaa huomioon 18. ja 19. helmikuuta 2016 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevasta uudesta järjestelystä Euroopan unionissa ja toteaa, että tämä järjestely on rauennut Yhdistyneen kuningaskunnan päätettyä erota unionista,
- ottaa huomioon Yhdistyneessä kuningaskunnassa unionin jäsenyydestä järjestetyn kansanäänestyksen, jonka tulos oli, että maa eroaa unionista;
- ottaa huomioon syksyllä 2015 valmistuneen Eurobarometri-kyselyn nro 84 ”Public opinion in the European Union” ja Euroopan parlamentin kesäkuussa 2016 valmistuneen erityiseurobarometrin ”Eurooppalaiset 2016: näkemykset ja odotukset, terrorismin ja radikalisoitumisen torjunta”,
- ottaa huomioon unionin tuomioistuimen lausunnon 2/13 sopimusluonnoksesta, joka koskee Euroopan unionin liittymistä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn yleissopimukseen (Euroopan ihmisoikeussopimus)²,
- ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2013 annetun Eurooppa-neuvoston päätöksen Euroopan parlamentin kokoonpanosta³,
- ottaa huomioon 12. joulukuuta 2013 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin monitasoisen hallinnon perustuslaillisista ongelmista⁴,
- ottaa huomioon 15. huhtikuuta 2014 antamansa päätöslauselman kauden 2014–2020 monivuotista rahoituskehystä koskevista neuvotteluista: kokemukset ja tulevat vaiheet⁵,
- ottaa huomioon 22. marraskuuta 2012 antamansa päätöslauselman vuoden 2014 Euroopan parlamentin vaaleista⁶ ja 4. heinäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman vuoden 2014 Euroopan parlamentin vaalien käytännön järjestelyjen tehostamisesta⁷,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2013 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin toimielinten kotipaikan sijainnista⁸,
- ottaa huomioon 28. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta⁹,

¹ http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf

² Unionin tuomioistuimen lausunto 2/13, 18. joulukuuta 2014.

³ EUVL L 181, 29.6.2013, s. 57.

⁴ EUVL C 468, 15.12.2016, s. 176.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0378.

⁶ EUVL C 419, 16.12.2015, s. 185.

⁷ EUVL C 75, 26.2.2016, s. 109.

⁸ EUVL C 436, 24.11.2016, s. 2.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0382.

- ottaa huomioon 11. marraskuuta 2015 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin vaalilain uudistuksesta¹ ja ehdotuksensa Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä, välittömällä vaaleilla annetun säädöksen muuttamisesta,
 - ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2016 antamansa päätöslauselman Yhdistyneen kuningaskunnan kansanäänestyksen perusteella tehtävästä päätöksestä erota EU:sta²,
 - ottaa huomioon 16. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin toiminnan parantamisesta hyödyntämällä Lissabonin sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia³,
 - ottaa huomioon 16. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman euroalueen budjettikapasiteetista⁴,
 - ottaa huomioon 25. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta⁵,
 - ottaa huomioon Euroopan raja- ja rannikkovartiostosta 14. syyskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1624⁶,
 - ottaa huomioon 16. syyskuuta 2015 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁷ ja 8. heinäkuuta 2015 annetun alueiden komitean lausunnon⁸,
 - ottaa huomioon julistuksen ”Greater European Integration: the Way Forward”, jonka Italian parlamentin, Ranskan kansalliskokouksen, Saksan liittopäivien ja Luxemburgin edustajainhuoneen puhemiehet allekirjoittivat 14. syyskuuta 2015 ja jota nykyisin tukevat useat unionin kansalliset parlamentit,
 - ottaa huomioon 31. tammikuuta 2013 annetun alueiden komitean lausunnon ”EU:n kansalaisuuden lujittaminen: EU:n kansalaisten vaalioikeuksien edistäminen”⁹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön sekä budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan lausunnot (A8-0390/2016),
- A. toteaa, että tämän päätöslauselman tarkoituksena on tarjota ratkaisuja, joita ei voida saavuttaa perussopimuksissa nykyisin määrätyillä välineillä ja jotka ovat mahdollisia ainoastaan tulevan perussopimusmuutoksen kautta, kun edellytykset täyttyvät;

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0395.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0294.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0049.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0050.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0409.

⁶ EUVL L 251, 16.9.2016, s. 1.

⁷ EUVL C 13, 15.1.2016, s. 183.

⁸ EUVL C 313, 22.9.2015, s. 9.

⁹ EUVL C 62, 2.3.2013, s. 26.

- B. ottaa huomioon, että unionin toimielimet eivät kykene selviämään unionin edessä tällä hetkellä olevista syvistä ja moninaisista kriiseistä ja niiden rahoituksellisista, taloudellisista, sosiaalisista ja muuttoliikkeeseen liittyvistä seurauksista sekä populististen ja kansallismielisten liikkeiden noususta; toteaa, että kaikki tämä on johtanut nykyisen Euroopan unionin väestön yhä suuremman osan kasvavaan tyytymättömyyteen;
- C. toteaa, että jäsenvaltiot eivät voi vastata näihin unionin suuriin haasteisiin yksin vaan ainoastaan toimimalla yhdessä unionin kautta;
- D. toteaa, että kehitystä kohti unionia, joka todella kykenee tuottamaan tuloksia ja saavuttamaan tavoitteensa, haittaa hallinnon tehottomuus, joka johtuu jatkuvasta ja järjestelmällisestä yksimielisyyden tavoittelusta neuvostossa (joka yhä perustuu niin sanottuun Luxemburgin kompromissiin) ja sellaisen yhden uskottavan täytäntönnäpönnän puuttumisesta, jolla on täydellinen demokraattinen oikeutus ja toimivalta toteuttaa tehokkaita toimia useilla eri politiikanaloilla; ottaa huomioon, että äskettäiset tapahtumat, kuten pakolaisvirtojen riittämätön hallinta, pankkien hidas tervehtyminen rahoituskriisin puhjettua ja se, ettei ole toteutettu välittömiä yhteisiä toimia vastauksena sisäiseen ja ulkoiseen terrorismin uhkaan, ovat osuvasti osoittaneet, että unioni ei kykene reagoimaan tehokkaasti ja nopeasti;
- E. ottaa huomioon, että unioni ei voi täyttää kansalaistensa odotuksia, koska nykyisten perussopimusten mahdollisuuksia ei käytetä täysin hyväksi eivätkä ne tarjoa kaikkia tarvittavia välineitä, toimivaltuuksia ja päätöksentekomenettelyjä, joilla näihin yhteisiin päämääriin voidaan pyrkiä;
- F. toteaa, että tämä ongelma yhdessä sen kanssa, että jäsenvaltioilla ei ole yhteistä näkemystä mantereemme tulevaisuudesta, on nostanut euroskeptisyyden ennenäkemättömälle tasolle, mikä on johtamassa nationalismin paluuseen ja uhkaa heikentää unionia ja mahdollisesti jopa hajottaa sen;
- G. katsoo, että järjestelmä, jossa jäsenvaltiot turvautuvat *à la carte* -ratkaisuihin ja jota entisestään vahvistettiin Lissabonin sopimuksella, ei ole vahvistanut unionia vaan lisännyt sen monimutkaisuutta ja korostanut eriytymistä sen sisällä; toteaa, että perussopimusten tarjoamasta joustosta huolimatta lukuisia primaarilainsäädäntöön tehtäviä poikkeuksia on myönnetty monille jäsenvaltioille, mikä on luonut vaikeaselkoisen tosiaan leikkaavien yhteistyökehien järjestelmän ja estänyt demokraattisen valvonnan ja vastuullisuuden;
- H. ottaa huomioon, että perussopimukset tarjoavat sekundaarilainsäädännön tasolla tiiviimmän ja rakenteellisen yhteistyön välineiden kautta joustavia ja eriytyneitä integraation muotoja, joita olisi käytettävä ainoastaan muutamissa politiikoissa ja osallistavasti siten, että kaikki jäsenvaltiot voivat osallistua niihin; ottaa huomioon, että kaksikymmentä vuotta käyttöönottamisensa jälkeen tiiviimmän yhteistyön vaikutus on edelleen vähäinen; ottaa huomioon, että tiiviimpään yhteistyöhön on annettu lupa kolmessa tapauksessa, eli kun on kyse kansainvälisten parien avioeroihin sovellettavaa lainsäädäntöä koskevista yhteisistä säännöistä, vaikutukseltaan yhtenäisistä eurooppapatenteista ja finanssitransaktioveron käyttöönotosta; toteaa, että tiiviimpää yhteistyötä on käytettävä ensimmäisenä askeleena kohti politiikkojen, kuten yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP), suurempaa yhdentymistä eikä keinona helpottaa *à la carte* -ratkaisuja;

- I. katsoo, että yhteisömenetelmä on säilytettävä ja että sitä ei saa vaarantaa hallitustenvälisillä ratkaisuilla, ei edes aloilla, joilla kaikki jäsenvaltiot eivät täytä osallistumisen ehtoja;
- J. ottaa huomioon, että vaikka euro on unionin valuutta (SEU:n 3 artiklan 4 kohta), Yhdistynyt kuningaskunta sai poikkeuksen liittymisestä euroon (pöytäkirja N:o 15), Tanskalla on perustuslaillinen poikkeus (pöytäkirja N:o 16), Ruotsi on lopettanut euroa koskevien lähentymisperusteiden noudattamisen ja Eurooppa-neuvostossa keskustellaan avoimesti siitä, että Kreikka saattaa jättää yhteisen valuutan; toteaa, että kaikilla jäsenvaltioilla on velvollisuus liittyä valuuttaan heti kun ne täyttävät kaikki vaaditut perusteet, mutta aikataulua jäsenvaltioiden liittymiselle euroon ei ole asetettu sen luomisen jälkeen;
- K. ottaa huomioon, että Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja Irlannille annettiin mahdollisuus olla osallistumatta (opt-out) Schengenin järjestelmää, ihmisten vapaata liikkuvuutta ja niistä johtuvaa sisärajarakastusten poistamista koskeviin järjestelyihin, jotka kaikki on muodollisesti kirjattu perussopimukseen; ottaa huomioon, että tämän lisäksi neljä muuta jäsenvaltiota ei osallistu näihin järjestelyihin, vaikka niillä on siihen velvoite, kun taas osallistumista (opt-in) koskevia järjestelyjä on myönnetty kolmelle unionin ulkopuoliselle maalle; toteaa, että tämä hajanaisuus paitsi estää eräiden jäljellä olevien sisärajojen täydellisen poistamisen myös vaikeuttaa todellisten sisämarkkinoiden ja täysin yhdentyneen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen luomista; muistuttaa, että Schengenin alueeseen liittymisen on oltava jatkossakin unionin kaikkien jäsenvaltioiden tavoitteena;
- L. toteaa, että yksittäisille jäsenvaltioille myönnetty opt-out-järjestelyt vaarantavat unionin lainsäädännön yhdenmukaisen soveltamisen, johtavat hallinnon liialliseen monimutkaisuuteen, vaarantavat unionin yhteenkuuluvuuden ja heikentävät kansalaisten välistä yhteisvastuuta;
- M. ottaa huomioon, että Lissabonin sopimuksesta lähtien ja talous-, rahoitus-, muuttoliike- ja turvallisuuskriisien vauhdittamana Eurooppa-neuvosto on laajentanut rooliaan päivittäiseen hallinnointiin hyväksymällä hallitustenvälisiä unionin kehityksen ulkopuolisia välineitä, vaikka Eurooppa-neuvoston tehtävänä ei ole hoitaa lainsäädäntötehtäviä vaan antaa unionille sen kehittämiseksi tarvittavat virikkeet ja määritellä sen yleiset poliittiset suuntaviivat ja painopisteet (SEU:n 15 artiklan 1 kohta);
- N. ottaa huomioon, että riippuvuus yksimielisyydestä Eurooppa-neuvostossa ja Eurooppa-neuvoston kyvyttömyys saavuttaa tällaista yksimielisyyttä on johtanut siihen, että on hyväksytty hallitustenvälisiä unionin kehityksen ulkopuolisia välineitä, kuten Euroopan vakausmekanismi (EVM), sopimus talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta (vakaussopimus tai finanssipoliittinen sopimus); ottaa huomioon, että sama koskee myös Turkin kanssa tehtyä sopimusta Syyrian pakolaiskriisistä;
- O. ottaa huomioon, että vaikka vakaussopimuksen 16 artiklassa määrätään, että viiden vuoden kuluessa sen voimaantulopäivästä (eli 1. tammikuuta 2018 mennessä) on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sopimuksen liittämiseksi osaksi unionin oikeutta, ja että vaikka samankaltaisia säännöksiä on sisällytetty hallitustenväliseen sopimukseen vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisiratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä, on selvää, että euroalueen kestävyyttä, mukaan luettuna pankkiunionin

toteuttaminen, ei voida saavuttaa syventämättä entisestään finanssipolitiikkaa ja luomatta uskottavampaa, tehokkaampaa ja demokraattisempaa hallintoa;

- P. ottaa huomioon, että tämä uusi ohjaus- ja hallintajärjestelmä edellyttää, että komissiosta tulee aito hallitus, joka on vastuussa parlamentille ja joka kykenee laatimaan ja panemaan täytäntöön euroalueen tarvitsemia yhteisiä finanssi- ja makrotalouspolitiikkoja, ja että sillä on oltava sen tehtävien laajuuden mukaiset resurssit ja määrärahat; katsoo, että tämä vaatii voimassa olevan primaarilainsäädännön puitteissa toteutettavien toimien lisäksi Lissabonin sopimuksen tarkistamista;
- Q. ottaa huomioon, että sama koskee myös koko unionin taloudellisten resurssien välttämätöntä uudistusta ja nykyaikaistamista; ottaa huomioon, että sopimus nykyisestä monivuotisesta rahoituskehuksesta saatiin aikaan vasta pitkien ja vaikeiden neuvottelujen jälkeen ja että siihen liittyi päätös perustaa unionin omia varoja koskevan tulojärjestelmän tarkistamista käsittelevä korkean tason työryhmä, jonka on määrä antaa raportti vuonna 2016; ottaa huomioon, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys rajoittaa vakavasti unionin taloudellista ja poliittista riippumattomuutta, koska suurin osa tuloista koostuu jäsenvaltioiden kansallisista maksuosuuksista ja suuri osa menoista on jo määrätty ennakolta palautuksiksi samoille jäsenvaltioille; ottaa huomioon, että BKTL-varojen perusteella lasketuista kansallisista maksuosuuksista on tullut selvästi suurin tulonlähde;
- R. ottaa huomioon, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys on nimellismääräisesti pienempi kuin aiempi rahoituskehys vaikka olosuhteet edellyttävät voimakkaita talousarvioitoimia pakolaisten auttamiseksi ja talouskasvun, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja rahoituksen vakauden edistämiseksi;
- S. ottaa huomioon, että yksimielisyysvaatimus veropolitiikassa on esteenä, kun käsitellään Euroopan unionin sisällä olevia veroparatiiseja ja jäsenvaltioiden haitallisia veropolitiikkoja; ottaa huomioon, että monet näistä käytännöistä vääristävät sisämarkkinoiden toimintaa, vaarantavat jäsenvaltioiden tulot ja viime kädessä siirtävät taakan kansalaisille ja pk-yrityksille;
- T. toteaa, että unioni on oikeusvaltion periaatteeseen perustuva perustuslaillinen järjestelmä; toteaa, että perussopimuksia on muutettava siten, että Euroopan unionin tuomioistuimelle annetaan lainkäyttövalta unionin lainsäädännön kaikkiin näkökohtiin vallanjoon periaatteen mukaisesti;
- U. ottaa huomioon, että unioni perustuu myös sellaisille arvoille kuin ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina; toteaa, että unionin olemassa olevat välineet, joilla arvioidaan näiden periaatteiden rikkomista jäsenvaltioissa ja määrätään rikkomisesta seuraamuksia, ovat osoittautuneet riittämättömiksi; ottaa huomioon, että rikkomismenettelyt, joita on käynnistetty jäsenvaltioiden tietyistä säädöksistä tai toimista, joilla rikotaan unionin lainsäädäntöä, eivät riitä käsittelemään unionin perusarvojen systemaattista rikkomista; ottaa huomioon, että SEU:n 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti neuvosto tekee ratkaisunsa jäsentensä neljän viidesosan enemmistöllä todetessaan perusoikeuksien vakavaa loukkausta koskevan selkeän vaaran, ja SEU:n 7 artiklan 2 kohdan mukaan Eurooppa neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti todetessaan vakavan ja jatkuvan rikkomisen; ottaa tämän johdosta huomioon, että sen enempää SEU:n 7 artiklan 1 kohdan mukaisia

ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä kuin 7 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisia seuraamusmekanismeja ei ole otettu käyttöön;

- V. toteaa, että unioni näyttää kykenevän paremmin vaikuttamaan perusoikeuksia, oikeusvaltiota ja korruptiota koskeviin politiikkoihin silloin, kun maat ovat vielä ehdokkaina unionin jäseniksi; katsoo, että oikeusvaltiomekanismia olisi sovellettava yhtä voimakkaasti kaikissa jäsenvaltioissa;
- W. ottaa huomioon, että uudelleentarkastelua tarvitaan myös unionin toiminnan tasapainon palauttamiseen ja merkittävään korjaamiseen siten, että siinä olisi vähemmän byrokraattista sääntelyä ja enemmän tehokasta päätöksentekoa, joka on lähempänä kansalaisten tarpeita; ottaa huomioon, että unionilla on oltava tarvittava toimivalta voidakseen edetä kohti joitakin sen ilmaistuista tavoitteista, kuten sisämarkkinoiden saattaminen valmiiksi, mukaan luettuna energiaunioni, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja täystyöllisyys, oikeudenmukainen ja yhteinen muuttoliike- ja turvapaikka-asioiden hallinnointi sekä sisäinen ja ulkoinen turvallisuuspolitiikka;
- X. ottaa huomioon, että järjestelmällisen vuoropuhelun rakentaminen kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistaminen kaikilla tasoilla SEUT-sopimuksen 11 artiklassa määrätyn periaatteen mukaisesti on keskeistä sille, että voitetaan euroskeptisyys ja vahvistetaan unionin solidaarisuusulottuvuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja osallistavan demokratian rakentamista edustuksellisen demokratian täydentäjänä;
- Y. ottaa huomioon, että kuluneiden kymmenen vuoden aikana Euroopan ja erityisesti sen lähialueiden turvallisuustilanne on merkittävästi heikentynyt; katsoo, että yksittäinen jäsenvaltio ei enää voi turvata sisäistä ja ulkoista turvallisuuttaan yksin;
- Z. toteaa, että unionin puolustusvoimavarojen heikentyminen rajoittaa sen mahdollisuuksia ulottaa vakautta unionin välittömiä rajoja pitemmälle; ottaa huomioon, että tämän lisäksi liittolaisemme Yhdysvallat on haluton puuttumaan asioihin, jos Eurooppa ei ole valmis ottamaan kohtuullista osuuttaan vastuusta; ottaa huomioon, että EU:n puolustuspolitiikkaa olisi vahvistettava ja että olisi perustettava kattava EU:n ja Naton välinen kumppanuus ja varmistettava samalla, että unionilla on mahdollisuus toimia riippumattomasti ulkomaisissa operaatioissa lähinnä naapurialueidensa vakauttamiseksi; ottaa huomioon, että tämä tarkoittaa, että jäsenvaltioiden välille tarvitaan tiiviimpää yhteistyötä ja että niiden jotkut puolustusvoimavarat integroidaan Euroopan puolustusyhteisöön; katsoo, että tämä on sopusoinnussa Euroopan uuden turvallisuusstrategian kanssa;
- AA. toteaa, että yhtäkään Lissabonin sopimuksessa määräytyistä siirtymälausekkeista unionin hallintomallin yksinkertaistamiseksi ei ole otettu eikä todennäköisesti oteta käyttöön nykyisissä olosuhteissa; ottaa huomioon, että poikkeuslauseketta käytettiin sen sijaan välittömästi, mikä johtui Eurooppa-neuvoston 18.–19. kesäkuuta 2009 pidetyssä kokouksessa tehdystä päätöksestä vähentää komission jäsenten lukumäärää Lissabonin sopimuksessa suunnitellulla tavalla;
- AB. ottaa huomioon, että vuonna 2014 pidetyt Euroopan parlamentin vaalit johtivat ensimmäistä kertaa komission puheenjohtajaehdokkaan suoraan nimittämiseen; ottaa huomioon, että valitettavasti kansalaiset eivät kuitenkaan voineet äänestää ehdokkaita suoraan; katsoo, että Euroopan parlamentin vaalien ylikansallista luonnetta olisi entisestään vahvistettava ottamalla käyttöön selkeä oikeusperusta, jolla varmistetaan,

että tämä järjestelmä säilytetään ja että sitä kehitetään; ottaa lisäksi huomioon, että kansalaiset voivat hädin tuskin ymmärtää komission ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajien välistä suhdetta;

- AC. ottaa huomioon, että unionin uudistamisen kiireellinen tarve on korostunut voimakkaasti sen johdosta, että Yhdistynyt kuningaskunta päätti kansanäänestyksessä erota unionista; toteaa, että neuvotteluissa Yhdistyneen kuningaskunnan erojärjestelyistä on otettava huomioon myös sen tulevaa suhdetta unioniin koskeva kehys; ottaa huomioon, että tästä sopimuksesta on neuvoteltava SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja että sopimuksen tekee unionin puolesta neuvosto määräenemmistöllä sen jälkeen, kun on saatu Euroopan parlamentin hyväksyntä; ottaa huomioon, että parlamentin olisi siten osallistuttava täysimääräisesti neuvotteluprosessin kaikkiin vaiheisiin;
- AD. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen unionista voi tarjota mahdollisuuden vähentää unionin monimutkaisuutta ja selventää, mitä unionin jäsenyys itse asiassa merkitsee; ottaa huomioon, että jatkossa tarvitaan selkeä kehys unionin suhteille sen naapurustossa olevien kolmansien maiden kanssa (Yhdistynyt kuningaskunta, Norja, Sveitsi, Turkki, Ukraina jne.); ottaa huomioon, että jo unionin perustajat kaavailivat eräänlaista liitännäisjäsenen asemaa;
- AE. ottaa huomioon, että tässä tärkeässä asiassa perussopimukset antavat Euroopan parlamentille kuusi erioikeutta: oikeus ehdottaa muutoksia perussopimukseen (SEU-sopimuksen 48 artiklan 2 kohta), oikeus tulla Eurooppa-neuvoston kuulemaksi perussopimusten muuttamisesta (SEU-sopimuksen 48 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta), oikeus vaatia kutsumaan koolle valmistelukunta Eurooppa-neuvoston toiveiden vastaisesti (SEU-sopimuksen 48 artiklan 3 kohdan toinen alakohta), oikeus tulla kuulluksi Eurooppa-neuvoston päätöksestä muuttaa SEUT-sopimuksen kolmannen osan määräyksiä kokonaan tai osittain (SEU-sopimuksen 48 artiklan 6 kohdan toinen alakohta), oikeus tehdä aloite parlamentin paikkojen uudelleenjaosta ennen seuraavia vaaleja (SEU-sopimuksen 14 artiklan 2 kohta) ja oikeus ehdottaa yhtenäistä vaalimenettelyä (SEUT-sopimuksen 223 artiklan 1 kohta);
- AF. ottaa huomioon, että Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) ja alueiden komitea (AK) on turvattava kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden institutionaalisina edustajina ottaen huomioon, että niiden lausunnot auttavat osaltaan lisäämään politiikan muotoilun ja lainsäädäntöprosessien demokraattista oikeutusta;
- AG. ottaa huomioon, että unionin alue- ja paikallishallintojen selkeä enemmistö on toistuvasti ilmaissut alueiden komitean kautta näkemyksensä sellaisen yhdentyneemmän unioninpuolesta, jolla on tehokas hallintomalli;
1. katsoo, että aika kriisin hallitsemiseksi tilapäisillä ja vähittäisillä päätöksillä on ohi, sillä tämä johtaa ainoastaan toimiin, jotka ovat usein liian vähäisiä ja myöhässä; on vakuuttunut siitä, että nyt on aika perusteellisesti miettiä, miten käsitellään Euroopan unionin hallintomallin puutteita, ja käynnistää Lissabonin sopimuksen kattava ja syvä uudistus; katsoo, että sillä välin voidaan löytää lyhyen ja pitkän aikavälin ratkaisuja käyttämällä täysin hyväksi nykyisten perussopimusten mahdollisuudet;
 2. panee merkille, että unionin uudistamisen suuntana olisi oltava nykyaikaistaminen siten, että luodaan uusia välineitä ja tehokkaita eurooppalaisia valmiuksia ja tehdään

päätöksentekomenettelyistä demokraattisempia sen sijaan, että palattaisiin takaisin kansalliselle tasolle lisäämällä hallitustenvälisyyttä;

3. korostaa, että äskettäiset Eurobarometri-kyselyt¹ osoittavat, että toisin kuin yleisesti uskotaan, unionin kansalaiset ovat edelleen täysin tietoisia aitojen eurooppalaisten ratkaisujen tärkeydestä ja että he tukevat niitä muun muassa turvallisuuden, puolustuksen ja muuttoliikkeen aloilla;
4. panee erittäin huolestuneena merkille, että jäsenvaltioista on muodostunut alaryhmiä, mikä murentaa unionin yhtenäisyyttä, heikentää avoimuutta ja vähentää ihmisten luottamusta; katsoo, että sopiva muoto keskustelujen pitämiseksi unionin tulevaisuudesta on EU-27; korostaa, että keskustelun pirstoutuminen jäsenvaltioiden useisiin muotoihin ja ryhmiin olisi epätarkoituksenmukaista;
5. painottaa, että perussopimusten kattava ja demokraattinen uudistus on saavutettava keskustelemalla unionin tulevaisuudesta ja sopimalla visiosta unionin kansalaisten nykyisiä ja tulevia sukupolvia varten valmistelukunnassa, jossa taataan osallisuus siten, että sen kokoonpanossa on edustajia kansallisista parlamenteista, kaikkien jäsenvaltioiden hallituksista, komissiosta, Euroopan parlamentista ja unionin neuvonantavista elimistä, kuten alueiden komiteasta ja Euroopan talous- ja sosiaalikomiteasta, ja joka on asianmukainen keskustelu- ja osallistumisforumi myös unionin kansalaisille ja kansalaisyhteiskunnalle;

À la carte -Euroopan lopettaminen

6. pitää valitettavana, että joka kerta kun Eurooppa-neuvosto päättää soveltaa hallitusten välisiä menetelmiä ja ohittaa ”yhteisö- tai unionimenetelmän”, joka on määritelty perussopimuksissa, tuloksena on paitsi vähemmän tehokas päätöksenteko myös avoimuuden, demokraattisen vastuullisuuden ja valvonnan vähentyminen; katsoo, että eriyttäminen olisi nähtävä vain tilapäisenä toimenpiteenä tiellä kohti tehokkaampaa ja yhdentyneempää unionin päätöksentekoa;
7. katsoo, että unionimenetelmä on ainoa demokraattinen lainsäädäntömenetelmä, joka takaa, että kaikki edut ja erityisesti yhteinen eurooppalainen etu otetaan huomioon; toteaa, että unionimenetelmä on lainsäädäntömenettely, jossa komissio osana täytäntöönpanovaltaansa tekee lainsäädäntöaloitteita, kansalaisia edustava parlamentti ja jäsenvaltioita edustava neuvosto päättävät asioista yhteispäätöksellä enemmistöäänestyksellä (neuvostossa yksimielisyysvaatimuksista tulee ehdottomia poikkeuksia), ja tuomioistuimien tarkkailee ja huolehtii viime kädessä oikeudellisesta valvonnasta; vaatii, että unionimenetelmää olisi noudatettava myös kiireellisissä asioissa;
8. pitää oleellisen tärkeänä, että näissä olosuhteissa vahvistetaan ”yhä läheisempi Euroopan kansojen välinen liitto” (SEU:n 1 artikla), jotta heikennetään mahdollisesti esiintyviä hajaantumistrendejä ja selvennetään jälleen kerran unionin moraalista, poliittista ja historiallista tarkoitusta sekä sen perustuslaillista luonnetta;

¹ Eurobarometri nro 84, syksy 2015 ja Euroopan parlamentin erityiseurobarometri, kesäkuu 2016.

9. ehdottaa, että tiiviimmälle ja rakenteelliselle yhteistyölle asetettujen vaatimusten olisi oltava vähemmän rajoittavia muun muassa siten, että vähennetään osallistuvien jäsenvaltioiden vähimmäislukumäärää;
10. ehdottaa, että perussopimusten seuraavassa tarkistuksessa olisi järkipäristettävä nykyistä sekavaa eriyttämistä lopettamalla yksittäisille jäsenvaltioille unionin primaarilainsäädännön tasolla myönnettävät opt-out- ja opt-in-käytännöt ja muut poikkeukset tai ainakin vähentämällä niitä voimakkaasti;
11. suosittelee, että kumppanuus määritellään ja sitä kehitetään, jotta voidaan luoda unionia ympäröivä kumppanien kehä valtioille, jotka eivät voi tai halua liittyä unioniin mutta haluavat kuitenkin olla läheisessä suhteessa unioniin; katsoo, että tähän suhteeseen olisi liityttävä siihen sisältyviä oikeuksia vastaavia velvoitteita, kuten maksuosuus, ja mikä vieläkin tärkeämpää: velvoite kunnioittaa unionin perusarvoja ja oikeusvaltion periaatetta;
12. katsoo, että yhteinen toimielinkehys olisi säilytettävä, jotta voidaan saavuttaa unionin yhteiset tavoitteet ja taata kaikkien kansalaisten ja jäsenvaltioiden tasa-arvon periaate;

Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista

13. panee merkille, että tämä uudentyyppinen kumppanuus voisi olla myös yksi mahdollinen lopputulos, jossa otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten enemmistön toive erota EU:sta; painottaa, että Yhdistynyt kuningaskunta on yksi suurimmista jäsenvaltioista ja suurin euroalueen ulkopuolinen jäsenvaltio ja sen eroaminen vaikuttaa unionin vahvuuteen ja institutionaaliseen tasapainoon;
14. korostaa, että unionin perustuslailliset osatekijät, erityisesti sisämarkkinoiden eheys ja se, että sitä ei voida erottaa unionin neljästä perusvapaudesta (pääomien, ihmisten, tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus), ovat unionin oleellisia ja erottamattomia pilareita, samoin kuin oikeusvaltio, jonka Euroopan unionin tuomioistuimien on taannut; korostaa, että tätä perustuslaillista yhtenäisyyttä ei saa hävittää neuvotteluissa Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta unionista;
15. kehottaa siirtämään Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan lääkeviranomaisen päätoimipaikat, jotka molemmat ovat tällä hetkellä Lontoossa, muuhun jäsenvaltioon, koska Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ovat valinneet eroamisen unionista;

Uusi talouden ohjaus- ja hallintajärjestelmä talouskasvua, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja rahoituksen vakautta varten

16. on erittäin huolissaan kasvavista taloudellisista ja sosiaalisista eroista ja talousuudistuksen ja rahoituksen vakauden puuttumisesta talous- ja rahaliitossa (EMU) sekä monien sen jäsenvaltioiden talouksien kilpailukykyyn heikkenemisestä; katsoo, että tämä johtuu erityisesti yhteisen vero- ja talouspolitiikan puuttumisesta; katsoo siksi, että yhteisen vero- ja talouspolitiikan olisi kuuluttava unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan;
17. katsoo, että nykyisessä muodossaan vakaus- ja kasvusopimus sekä avustamiskieltoauseke (SEUT:n 125 artikla) eivät valitettavasti saavuta asetettuja tavoitteita; katsoo, että unionin on torjuttava yritykset palata protektionistisiin kansallisiin politiikkoihin ja pysyttävä avoimena taloutena myös tulevaisuudessa; varoittaa, että tätä ei voida saavuttaa sosiaalisen mallin purkamisella;

18. panee lisäksi merkille, että nykyinen järjestelmä ei riittävällä tavalla takaa maakohtaisten suositusten kansallista omavastuullisuutta; on tässä yhteydessä kiinnostunut neuvoo-antavan Euroopan finanssipoliittisen komitean tarjoamista mahdollisuuksista ja sen tulevasta tehtävästä komission neuvonantajana sellaisesta finanssipoliittikan virityksestä, joka olisi tarkoituksenmukainen koko euroalueelle;
19. on tietoinen siitä, että unionin toteuttamien monien viimeaikaisten kriisinhallintatoimenpiteiden tehokkuutta olisi tarkasteltava uudelleen ja että primaarilainsäädäntöön olisi kodifioitava tietyjä päätöksentekomenettelyjä sekä vakiinnutettava rahoitusalan uuden sääntelykehysten oikeusperustat; hyväksyy Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, komission puheenjohtajan, Euroopan parlamentin puhemiehen, euroryhmän puheenjohtajan ja EKP:n pääjohtajan kertomuksen näkemyksen, jonka mukaan avoin koordinoitimenetelmä unionin talousstrategian perustana ei ole toiminut;
20. ehdottaa siksi, että vakaus- ja kasvusopimuksen lisäksi annetaan niin sanottu lähentymistä koskeva säännöstö tavallista lainsäätämismenettelyä noudattaen säädöksenä, jossa asetetaan lähentymisen tavoitteet (verotuksen, työmarkkinoiden, investointien, tuottavuuden, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, valtionhallinnon sekä hyvää hallintoa koskevan valmiuden alalla); korostaa, että talouden ohjausjärjestelmän puitteissa lähentymistä koskevan säännöstön noudattaminen olisi asetettava ehdoksi täysimääräiselle osallisuudelle euroalueen yhteisessä rahoituskapasiteetissa, ja edellyttää, että kukin jäsenvaltio antaa ehdotuksia säännöstössä asetettujen kriteereiden saavuttamiseksi; painottaa, että parlamentti on määritellyt normit ja verokannustimet päätöslauselmassaan euroalueen budjettikapasiteetista;
21. pitää vahvaa sosiaalista ulottuvuutta välttämättömänä kattavan talous- ja rahaliiton kannalta ja katsoo, että SEUT-sopimuksen 9 artikla nykyisessä muodossaan ei riitä takaamaan asianmukaista tasapainoa sosiaalisten oikeuksien ja taloudellisten vapauksien välillä; kehottaa siksi antamaan näille oikeuksille yhtäläisen aseman ja turvaamaan työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun;
22. kehottaa sisällyttämään finanssipoliittisen sopimuksen unionin lainsäädäntökehukseen ja ottamaan EVM:n ja yhteisen kriisinhallintarahaston osaksi unionin lainsäädäntöä niiden täytäntöönpanoa koskevan kattavan arvion perusteella ja huolehtimaan siitä, että parlamentilla on vastaava demokraattinen valvontavalta sen varmistamiseksi, että valvonta ja vastuullisuus ovat näihin järjestelmiin osallistuvien vastuulla; kehottaa myös kehittämään edelleen 13 artiklassa määrättyä parlamenttien välistä kokousta niin, että Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit voivat tarvittaessa keskustella perusteellisesti ja ajoissa;
23. katsoo, että rahoitusvakauden parantamiseksi, rajatylittävien epäsymmetristen ja symmetristen häiriöiden lieventämiseksi, taantuman vaikutusten vähentämiseksi ja asianmukaisen investointitason varmistamiseksi euroalue tarvitsee rahoituskapasiteetin, joka perustuu aitoihin omiin varoihin, ja Euroopan finanssiministeriön, joka kykenee lainanottoon; toteaa, että komission olisi hoidettava tätä rahoitusjärjestelmää, johon on sovellettava demokraattista valvontaa ja josta komissio on vastuussa parlamentille ja neuvostolle;
24. huomauttaa, että koska sääntöjen noudattaminen on ratkaisevan tärkeää talous- ja rahaliiton toiminnalle, tarvitaan vahvempia viranomaistehtäviä kuin mitä komissio ja/tai euroryhmä nykyisin tarjoavat sekä täyttää demokraattista valvontaa siten, että Euroopan

parlamentti osallistuu talous- ja rahaliiton kaikkiin näkökohtiin; katsoo, että samaan aikaan sitoutumisen parantamiseksi vastuullisuus on varmistettava sillä tasolla, jolla päätökset tehdään tai pannaan täytäntöön, ja kansallisten parlamenttien on valvottava kansallisia hallituksia ja Euroopan parlamentin on valvottava unionin toimeenpanevaa elintä;

25. kehottaa siksi keskittämään täytäntöönpanovallan komissioon unionin finanssiministerille, antamaan komissiolle valmiudet määritellä ja toteuttaa unionin yhteistä talouspolitiikkaa, jossa yhdistyvät makrotaloudelliset sekä finanssi- ja rahapolitiikan välineet, ja tukemaan niitä euroalueen budjettikapasiteetilla; katsoo, että finanssiministerin olisi oltava vastuussa EVM:n ja muiden yhdistettyjen välineiden, mukaan luettuna budjettikapasiteetti, toiminnasta ja oltava euroalueen ainoa ulkoinen edustaja kansainvälisissä järjestöissä erityisesti finanssialalla;
26. pitää välttämättömänä, että finanssiministerille annetaan oikeasuhteinen toimivalta puuttua asioihin, jotta voidaan seurata lähentymissäännösten noudattamista, ja toimivalta käyttää edellä kuvattuja verokannustimia;
27. pitää välttämättömänä, että Euroopan vakausmekanismille annetaan mahdollisuus toimia ensimmäisenä hätärahoittajana rahoituslaitoksille, jotka ovat suoraan Euroopan keskuspankin valvonnan alaisina, tämän kuitenkin vaikuttamatta Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviin; pitää lisäksi välttämättömänä, että Euroopan keskuspankilla on keskuspankin täydet valtuudet samalla kun se säilyttää riippumattomuutensa;
28. kehottaa lopuksi toteuttamaan pankkiunionin ja pääomamarkkinaunionin asteittain mutta mahdollisimman pian ja nopeutetussa aikataulussa;
29. pitää välttämättömänä, että tiettyjen verokäytäntöjen osalta poistetaan yksimielisyysvaatimus, jotta unioni voi varmistaa sisämarkkinoiden oikeudenmukaisen ja tehokkaan toiminnan ja välttää jäsenvaltioiden harjoittamia haitallisia veropolitiikkoja; kehottaa tekemään veropetosten, verovilpin ja veroparatiisien torjumisesta Euroopan unionin perustavoitteen;

Uudet haasteet

30. tunnustaa geopoliittisen, taloudellisen ja ympäristöön liittyvän tarpeen luoda aidosti eurooppalainen energiaunioni; korostaa, että ilmastonmuutos on yksi unionin edessä olevista merkittävistä maailmanlaajuisista haasteista; painottaa lisäksi, että Pariisin sopimus on täysimääräisesti ratifioitava ja pantava täytäntöön ja unionin sitovia ilmastotavoitteita ja -toimia mukautettava ja että sen lisäksi on muutettava rajoitusta, että unionin politiikka ei saa vaikuttaa jäsenvaltion oikeuteen määritellä energiavarojensa hyödyntämisen ehdot, jäsenvaltion eri energialähteiden välillä tekemiin valintoihin eikä jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen (SEUT-sopimuksen 194 artiklan 2 kohta), jotta varmistetaan yhteisten puhdasta ja uusiutuvaa energiaa koskevien politiikkatoimien onnistunut täytäntöönpano;
31. painottaa, että uusien ja uusiutuvien energialähteiden kehittäminen olisi sisällytettävä perussopimukseen ensisijaisena tavoitteena sekä unionille että jäsenvaltioille;
32. panee merkille, että perussopimuksissa määrätään monista keinoista humanin, hyvin toimivan muuttoliikkeen hallinnan ja turvapaikkajärjestelmän luomiseksi ja että näihin

kuuluu Euroopan raja- ja rannikkovartiosto, ja on tyytyväinen edistymiseen tässä asiassa; katsoo kuitenkin, että perussopimukset ja varsinkin SEUT-sopimuksen 79 artiklan 5 kohta ovat liian rajoittavia muuttoliikkeen muiden näkökohtien ja erityisesti aidosti eurooppalaisen laillista muuttoliikettä koskevan järjestelmän perustamisen osalta; korostaa, että unionin tulevan muuttoliikejärjestelmän on saatava aikaan synergiaetuja unionin ulkomaanavun ja ulkopolitiikan kanssa ja että on yhdenmukaistettava turvapaikan myöntämistä ja työmarkkinoille pääsyä koskevat kansalliset kriteerit; korostaa, että parlamentin harjoittamaa demokraattista valvontaa tarvitaan rajavalvonta-, turvapaikka- ja muuttoliikepolitiikkojen, kolmansien maiden kanssa tehtävien sopimusten, mukaan lukien takaisinottoa ja palauttamista koskeva yhteistyö, täytäntöönpanossa ja että kansallisen turvallisuuden varmistamista ei saa käyttää tekosyynä unionin toimien kiertämiselle;

33. pitää terrorismin uhan voimakkuuden vuoksi välttämättömänä, että päivitetään unionin valmiuksia torjua terrorismia ja kansainvälistä järjestäytyntä rikollisuutta; painottaa, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja virastojen koordinoinnin vahvistamisen lisäksi Europolin ja Eurojustin olisi saatava todelliset tutkintaa ja syytteenpanoa koskevat toimivaltuudet ja valmiudet mahdollisesti muuttamalla ne todelliseksi Euroopan tiedustelu- ja terrorismintorjuntavirastoksi, jota parlamentti valvoo;
34. toteaa, että Euroopan maaperällä tehdyt monet terroristihyökkäykset ovat osoittaneet, että turvallisuus voitaisiin varmistaa paremmin, jos se ei kuuluisi jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan; ehdottaa siksi, että turvallisuus olisi siirrettävä jaettuun toimivaltaan, jotta voidaan luoda Europoliin eurooppalaisia tutkinta- ja tiedusteluvaihtoehtoja, jotka ovat oikeuslaitoksen valvonnassa; toteaa, että tätä odotettaessa ei ole mitään estettä sille, että jäsenvaltiot luovat SEUT-sopimuksen 73 artiklan mukaisesti tällaisen yhteistyön omien yksikköjensä välille;

Ulkopolitiikkamme vahvistaminen

35. pitää valitettavana, että unioni ei ole saavuttanut edistystä yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa (YUTP) koskevien päätöksenteko- ja täytäntöönpanovalmiuksien kehittämisessä, kuten todetaan 16. helmikuuta 2017 annetussa parlamentin päätöslauselmassa Euroopan unionin toiminnan parantamisesta hyödyntämällä Lissabonin sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia; toteaa, että unionin pyrkimykset yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan käynnistämiseksi eivät ole onnistuneet kovinkaan hyvin varsinkaan kustannusten ja vastuiden jakamisen osalta;
36. panee merkille, että ainoastaan tehostamalla yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa unioni voi tarjota uskottavia vastauksia uusiin turvallisuusuhkiin ja -haasteisiin ja siten torjua terrorismia ja tuoda rauhan, vakauden ja järjestyksen naapurustoonsa;
37. korostaa, että Lissabonin sopimuksen puitteissa olisi tehtävä ja voitaisiin tehdä enemmän muun muassa soveltamalla määräyksiä toimimisesta määräenemmistöllä, mutta katsoo, että varapuheenjohtaja / korkea edustaja olisi nimitettävä unionin ulkoministeriksi ja että hänen pyrkimyksiään tulla unionin tärkeimmäksi ulkoiseksi edustajaksi kansainvälisillä foorumeilla, varsinkin YK:ssa, olisi tuettava; katsoo, että ulkoministerin olisi voitava nimittää poliittisia apulaisministereitä; ehdottaa Euroopan ulkosuhdehallinnon nykyisten toimintojen ja myös asianmukaisten talousarvioresurssien tarpeen uudelleentarkastelua;

38. korostaa, että Euroopan puolustusunioni olisi perustettava pikaisesti vahvistamaan unionin alueen puolustusta; katsoo, että se antaisi unionille, joka toimii strategisessa kumppanuussuhteessa Naton kanssa, mahdollisuuden toteuttaa itsenäisiä ulkoisia operaatioita lähinnä naapurialueidensa vakauttamiseksi ja kehittää siten unionin roolia oman puolustuksensa takaajana ja turvallisuuden tarjoajana Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan mukaisesti; kehottaa kiinnittämään huomiota Ranskan ja Saksan syyskuussa 2016 tekemään aloitteeseen sekä Italian elokuussa 2016 tekemään aloitteeseen, joissa esitetään hyödyllisiä ajatuksia tästä asiasta; painottaa, että Euroopan parlamentti olisi otettava täysimääräisesti mukaan Euroopan puolustusunionin perustamisen kaikkiin vaiheisiin ja että parlamentilla on oltava oikeus antaa hyväksyntä ulkoisille operaatioille; katsoo, että perussopimuksissa olisi määrättävä mahdollisuudesta perustaa Euroopan puolustusunioni, koska asia on tärkeä; katsoo, että Euroopan ulkosuhdehallinnon lisäksi olisi perustettava puolustuksen pääosasto, joka vastaa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan sisäisistä näkökohdista;
39. painottaa, että olisi lisättävä yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan osoitettuja määrärahoja, jotta voidaan varmistaa, että yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tai Euroopan puolustusunionin puitteissa toteutettujen sotilasoperaatioiden kustannukset jaetaan oikeudenmukaisemmin;
40. ehdottaa, että perustetaan Euroopan tiedusteluvirasto tukemaan YUTP:tä;

Perusoikeuksien kunnioittaminen

41. toistaa, että komissio on perussopimusten ja unionin arvojen vartija, kuten SEU-sopimuksen 2 artiklassa todetaan; katsoo, että SEU-sopimuksen 7 artiklan mukainen nykyinen menettely on riittämätön ja hankala, kun ajatellaan monia mahdollisia unionin arvojen rikkomisia lukuisissa jäsenvaltioissa;
42. painottaa, että unionin perusarvojen noudattaminen ja turvaaminen ovat unionin kulmakiviä arvoihin perustuvana yhteisönä ja että nämä perusarvot sitovat jäsenvaltioita yhteen;
43. ehdottaa, että muutetaan SEUT-sopimuksen 258 artiklaa siten, että siinä sallitaan nimenomaisesti, että komissio voi käynnistää ”järjestelmällistä rikkomista koskevan menettelyn” perusarvoja loukkaavia jäsenvaltioita vastaan; ymmärtää, että ”järjestelmällistä rikkomusta koskevalla menettelyllä” niputetaan yhteen toisiinsa liittyvät yksittäiset rikkomukset, joissa jäsenvaltio väitetysti rikkoo vakavasti ja pysyvästi SEU-sopimuksen 2 artiklaa;
44. ehdottaa, että SEUT-sopimuksen 258 ja 259 artiklan tarkistuksella laajennetaan luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, joihin jokin toiminta vaikuttaa suoraan ja erikseen, oikeutta nostaa unionin tuomioistuimessa kanne unionin toimielinten tai jonkin jäsenvaltion syyllistyttyä väitetysti perusoikeuskirjan loukkauksiin;
45. suosittelee, että kumotaan perusoikeuskirjan 51 artikla ja että perusoikeuskirja muutetaan oikeuksia koskevaksi unionin laiksi;
46. katsoo lisäksi, että kansalaisilla olisi oltava unionin tasolla käytössään useampia osallistuvan demokratian välineitä; ehdottaa siksi, että arvioidaan mahdollisuutta sisällyttää perussopimukseen määräys unionin tason kansanäänestyksestä unionin toiminnan kannalta merkityksellisissä asioissa;

Lisää demokratiaa, avoimuutta ja vastuuvollisuutta

47. ehdottaa, että komissiosta tehdään unionin tärkein täytäntöönpanoviranomainen tai hallitus, jotta voidaan vahvistaa unionimenetelmää, lisätä avoimuutta ja parantaa unionin tasolla toteutettavien toimien tehokkuutta ja vaikuttavuutta;
48. toistaa kehotuksensa supistaa huomattavasti uudistetun komission kokoa ja vähentää komission varapuheenjohtajien lukumäärä kahteen: finanssiministeriin ja ulkoministeriin; ehdottaa, että tilintarkastustuomioistuinta supistetaan samalla tavalla;
49. pitää myönteisenä uutta onnistunutta menettelyä, jossa Euroopan tason poliittiset puolueet esittävät kärkiehdokkaitaan unionin täytäntöönpanoelimen puheenjohtajaksi, jonka Euroopan parlamentti valitsee Eurooppa-neuvoston ehdotuksesta, mutta katsoo, että näiden henkilöiden olisi voitava olla virallisia ehdokkaita seuraavissa vaaleissa kaikissa jäsenvaltioissa;
50. korostaa, että kansalaisten ottaminen mukaan asuinmaidensa poliittisiin prosesseihin auttaa kehittämään unionin demokratiaa; kehottaa laajentamaan sellaisten unionin kansalaisten, jotka asuvat muussa kuin siinä jäsenvaltioissa, jonka kansalaisia he ovat, kuten määrätään SEUT-sopimuksen 22 artiklassa, vaalioikeudet kattamaan kaikki muutkin vaalit;
51. hyväksyy Eurooppa-neuvoston 28. kesäkuuta 2013 tekemän päätöksen sellaisen järjestelmän perustamisesta, joka antaa mahdollisuuden jakaa ennen jokaisia Euroopan parlamentin vaaleja edustajanpaikat uudelleen jäsenvaltioille tavalla, joka on tasapuolinen, oikeudenmukainen, kestävä ja avoin, alenevan suhteellisuuden periaatetta noudattaen ja ottaen samalla huomioon jäsenvaltioiden lukumäärän mahdolliset muutokset ja väestönkehityksen;
52. muistuttaa lukuisista lausunnoista, joiden mukaan Euroopan parlamentille olisi määritettävä yksi toimipaikkavalinnan symbolisen arvon ja sen tuottaman todellisen säästön vuoksi;
53. toistaa kehotuksensa yhden toimipaikan käyttöönottamisesta Euroopan parlamentille ja sitoutumisensa SEU-sopimuksen 48 artiklan mukaisen tavanomaisen perussopimusten tarkistusmenettelyn käynnistämiseen sellaisten muutosten ehdottamiseksi SEUT-sopimuksen 341 artiklaan ja pöytäkirjaan N:o 6, jotka ovat tarpeen, jotta parlamentti voisi päättää kotipaikkansa sijainnista ja sisäisestä organisaatiostaan;
54. ehdottaa, että neuvoston kaikki kokoonpanot ja Eurooppa-neuvosto muutetaan valtioiden neuvostoksi, jolloin Eurooppa-neuvoston pääasiallisena tehtävänä olisi tarjota ohjausta ja yhtenäisyyttä muille kokoonpanoille;
55. katsoo, että tämän neuvoston ja sen alakohtaisten kokoonpanojen olisi unionin toisena lainsäätäjänä korvattava puolivuositain kiertävä puheenjohtajuus neuvoston itse valitsemien pysyvien puheenjohtajien järjestelmällä, jotta varmistetaan asiantuntemus, ammattimaisuus ja jatkuvuus; ehdottaa, että neuvoston päätökset tehtäisiin yhdessä ainoassa lainsäädäntöneuvostossa ja että nykyiset alakohtaiset lainsäädäntöneuvostojen kokoonpanot muutettaisiin valmisteleviksi, parlamentin valiokuntien kaltaisiksi elimiksi;
56. ehdottaa, että jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus määritellä kansallisen edustuksensa kokoonpano alakohtaisissa neuvoston kokoonpanoissa ja käyttää

kokoonpanossa edustajia kansallisista parlamenteista, hallituksista tai niiden yhdistelmästä;

57. painottaa, että unionin finanssiministerin tehtävän perustamisen jälkeen euroryhmää olisi pidettävä virallisena alakohtaisena neuvoston kokoonpanona, jolla on lainsäädäntö- ja valvontatehtäviä;
58. kehottaa vähentämään entisestään menettelyjä, joissa neuvosto äänestää yksimielisesti, asioissa, joissa sitä yhä sovelletaan, esimerkiksi ulko- ja puolustusasioissa, veroasioissa ja sosiaalipolitiikkaa koskevissa asioissa, ja muuttamaan ne määräenemmistöäänestyksiksi, muuttamaan nykyiset erityiset lainsäädäntömenettelyt tavanomaisiksi lainsäädäntömenettelyiksi ja täysin poistamaan kuulemismenettelyn ja korvaamaan sen parlamentin ja neuvoston välisellä yhteispäätösmenettelyllä;
59. katsoo, että euroalueen hallinnon vahvistamisessa olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota niiden jäsenvaltioiden etuihin, jotka eivät vielä kuulu euroalueeseen (ns. pre-in-maat);
60. toteaa, että kansallisilla parlamenteilla on merkittävä rooli unionin nykyisessä toimielinjärjestelmässä, erityisesti unionin lainsäädännön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä; katsoo, että niillä voisi olla merkittävä rooli myös jäsenvaltioiden edustajien neuvostossa, myös sen alakohtaisissa kokoonpanoissa, tekemien lainsäädäntöpäätösten ja toimintapoliittisten valintojen ennakko- ja jälkivalvonnassa; ehdottaa siksi kansallisten parlamenttien toimivallan täydentämistä ja tehostamista ottamalla käyttöön vihreän kortin menettely, jolla kansalliset parlamentit voivat antaa lainsäädäntöehdotuksia neuvoston käsiteltäväksi;
61. arvostaa kansallisten parlamenttien roolia ja toissijaisuusperiaatetta mutta tunnustaa unionin yksinomaisen toimivallan yhteisessä kauppapolitiikassa; kehottaa tässä yhteydessä selkeästi määrittelemään toimivallan rajat unionin ja jäsenvaltioiden välillä; panee merkille, että tällä määrittelemisellä olisi myönteinen vaikutus työpaikkoihin ja kasvuun sekä unionissa että sen kauppakumppaneissa;
62. ehdottaa myös, että joidenkin jäsenvaltioiden yleisen käytännön mukaisesti unionin molemmille lainsäätäjille eli neuvostolle ja erityisesti parlamentille, joka on ainoa kansalaisten suoraan valitsema toimielin, olisi annettava oikeus esittää lainsäädäntöaloitteita, tämän kuitenkin vaikuttamatta komission perustavaan aloiteoikeuteen;
63. katsoo, että SEUT-sopimuksen 245 ja 247 artiklan mukaisesti paitsi neuvostolla ja komissiolla myös parlamentilla olisi oltava oikeus nostaa kante unionin tuomioistuimessa, jos komission jäsen tai entinen jäsen rikkoo perussopimusten mukaisia velvoitteitaan, syyllistyy vakavaan virkavirheeseen tai ei enää täytä tehtäviensä hoitamisen edellytyksiä;
64. korostaa, että parlamentin tutkintaoikeutta olisi vahvistettava ja sille olisi annettava erityiset, aidot ja selvästi rajatut valtuudet, jotka vastaavat paremmin sen poliittista merkitystä ja toimivaltaa, mukaan lukien oikeus kutsua todistajia, tutustua täysimääräisesti asiakirjoihin, suorittaa tutkimuksia paikalla ja määrätä seuraamuksia noudattamatta jättämisestä;

65. on vakuuttunut, että unionin talousarvion tukena olisi oltava todellisten omien varojen järjestelmä, jonka ohjaavina periaatteina ovat yksinkertaisuus, tasapuolisuus ja avoimuus; tukee omia varoja käsittelevän korkean tason työryhmän suosituksia unionin talousarvion tulojen, mukaan lukien uudet omat varat, monipuolistamisesta unionin talousarvioon suoritettavien BKTL-maksuosuuksien osuuden pienentämiseksi, jotta voidaan päästä eroon jäsenvaltioiden ”oikeudenmukainen palautuma” -asenteesta; vaatii tässä yhteydessä luopumaan vaiheittain kaikenlaisista alennuksista;
66. ehdottaa tässä yhteydessä, että omia varoja ja monivuotista rahoituskehystä koskevassa päätöksentekomenettelyssä käytetään yksimielisyyden sijasta määränemmistöäänestystä ja saadaan siten aikaan todellinen yhteispäätös neuvoston ja parlamentin välillä kaikissa talousarvioasioissa; toistaa lisäksi kehotuksensa, että monivuotisen rahoituskehysten kestosta tehdään yhtenevä parlamentin ja unionin täytäntöönpanoelimen toimikauden kanssa, ja korostaa, että kaikkien unionin virastojen rahoituksen olisi oltava kiinteä osa unionin talousarviota;
67. korostaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen hyväksymisessä on noudatettava tavallista lainsäätämisyjärjestystä, jotta se voidaan mukauttaa käytännössä kaikkia unionin monivuotisia ohjelmia ja niiden määrärahoja sekä unionin talousarviota koskevaan päätöksentekomenettelyyn; katsoo, että hyväksyntämenettely vie parlamentilta päätöksentekovallan, joka sillä on vuotuisten talousarvioiden hyväksymisen suhteen, ja että neuvoston yksimielisyyssääntö johtaa siihen, että aikaansaatu sopimus edustaa pienintä yhteistä nimittäjää, jolla pystytään välttämään yksittäisen jäsenvaltion veto-oikeuden käyttö.
68. toteaa, että SEU-sopimuksen 13 artiklan mukainen toimielinten luettelo poikkeaa varainhoitoasetuksen 2 artiklassa tarkoitettusta luettelosta; katsoo, että varainhoitoasetus vastaa jo nykyistä käytäntöä;
69. toteaa, että joissakin tapauksissa SEUT-sopimuksen kirjain poikkeaa sopimuksen käytännöstä ja hengestä; katsoo, että nämä epä johdonmukaisuudet on korjattava demokratian ja avoimuuden periaatteiden mukaisesti;
70. muistuttaa, että kullakin varainhoitoasetuksen 2 artiklan b alakohdassa määritellyllä toimielimellä on toimivalta toteuttaa itsenäisesti sitä koskevaa talousarvion pääluokkaa varainhoitoasetuksen 55 artiklan nojalla; huomauttaa, että tähän itsenäiseen toimivaltaan kuuluu huomattava vastuu myönnetyn rahoituksen käytöstä;
71. toteaa, että EU:n talousarvion toteuttamista koskeva toimielinten ja elinten tehokas valvonta edellyttää lojaalia ja tehokkaampaa yhteistyötä parlamentin kanssa ja rahoituksen käyttöä koskevaa täyttä avoimuutta sekä sitä, että kaikki toimielimet toimittavat vuotuisen seuranta-asiakirjan vastuuvapautta koskevista Euroopan parlamentin suosituksista; pitää valitettavana, että neuvosto ei noudata tätä menettelyä, ja katsoo, että tämä pitkään jatkunut asiointi on perusteeton ja vahingoittaa koko unionin mainetta;
72. toteaa, että menettely, jossa vastuuvapaus myönnetään erikseen kullekin EU:n toimielimelle ja elimelle, on pitkäaikainen käytäntö, jonka luomisella on pyritty varmistamaan avoimuus ja demokraattinen vastuuvastuu EU:n veronmaksajia kohtaan, ja se on keino tarkistaa EU:n varojen käytön asianmukaisuus ja avoimuus; korostaa, että tämä tosiasia takaa sen, että parlamentille annetaan koko EU:n talousarviota koskeva valvontaoikeus ja -velvoite; muistuttaa komission tammikuussa

2014 esittämästä näkemyksestä, että kaikki toimielimet poikkeuksetta kuuluvat kaikilta osin parlamentin vastuuvapausmenettelyssä esittämien huomautusten seurantaprosessin piiriin ja että niiden olisi tehtävä järjestelmällistä yhteistyötä vastuuvapausmenettelyn toimivuuden varmistamiseksi;

73. toteaa, että toimielinten on toimitettava parlamentille vuotuiset toimintakertomuksensa suoraan ja annettava parlamentille kaikki tiedot vastatessaan sen vastuuvapausmenettelyn aikana esittämiin kysymyksiin, jotta parlamentti voi tehdä tietoon perustuvan päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä;
74. katsoo, että SEUT-sopimuksessa on varmistettava parlamentin oikeus valvoa koko EU:n talousarviota eikä ainoastaan komission hallinnoimaa osaa siitä; vaatii siksi, että SEUT-sopimuksen II osaston 4 luku – Varainhoitoa koskevat määräykset – saatetaan ajan tasalle siten, että kyseisessä luvussa tarkoitetut oikeudet ja velvollisuudet koskevat kaikkia toimielimiä ja elimiä ja että ne ovat sopusoinnussa varainhoitoasetuksen kanssa;
75. painottaa, että kaikki jäsenvaltiot olisi velvoitettava antamaan vuosittainen selvitys EU-varojen käytöstään;
76. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimella on ratkaiseva rooli EU:n talousarvion paremman ja järkevämmän käytön varmistamisessa, petosten, korruption ja EU:n varojen laittoman käytön jäljittämisessä sekä asiantuntijalausannon antamisessa EU:n varojen paremmasta hallinnoinnista; muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuimella on merkittävä tehtävä unionin julkisena tilintarkastuselimenä;
77. katsoo, että koska Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on tärkeä tehtävä EU:n varojen keräämisen ja käytön tarkastamisessa, on ehdottoman tärkeää, että toimielimet ottavat huomioon kaikki tilintarkastustuomioistuimen suositukset;
78. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kokoonpanosta ja nimitysmenettelystä määrätään SEUT-sopimuksen 285 ja 286 artiklassa; katsoo, että parlamentin ja neuvoston olisi oltava tasa-arvoisia tilintarkastustuomioistuimen jäseniä nimitettäessä, jotta varmistetaan demokraattinen legitimiys, avoimuus ja kyseisten jäsenten täysi riippumattomuus; kehottaa neuvostoa hyväksymään kaikilta osin päätökset, jotka parlamentti on tehnyt tilintarkastustuomioistuimen jäseniksi nimettyjä ehdokkaita kuultuaan;
79. pitää valitettavana, että tietyt nimitysmenettelyt ovat aiheuttaneet ehdokkaita koskevaa ristiriitaa parlamentin ja neuvoston välillä; korostaa, että ehdokkaiden arvioiminen on perussopimuksen mukainen parlamentin velvollisuus; korostaa, että nämä ristiriidat saattavat vahingoittaa tilintarkastustuomioistuimen hyviä työskentelysuhteita edellä mainittujen toimielinten kanssa ja niillä saattaa mahdollisesti olla vakavia kielteisiä vaikutuksia tilintarkastustuomioistuimen uskottavuuteen ja siten myös sen toimien vaikuttavuuteen; katsoo, että neuvoston olisi EU:n toimielinten välisen hyvän yhteistyön hengessä hyväksyttävä päätökset, jotka parlamentti on tehnyt kuulemisten jälkeen;
80. kehottaa ottamaan käyttöön oikeusperustan, jonka avulla voidaan perustaa unionin virastoja, jotka voivat suorittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen mukaisesti niille osoittamia erityisiä täytäntöönpanotehtäviä;

81. painottaa, että perussopimusten mukaisesti parlamentti myöntää komissiolle vastuuvapauden talousarvion toteuttamisesta; katsoo, että koska kaikki unionin toimielimet ja elimet hallinnoivat talousarvioitaan riippumattomasti, parlamentille olisi annettava nimenomainen toimivalta myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille ja elimille, jotka olisi velvoitettava toimimaan täydessä yhteistyössä parlamentin kanssa;
82. katsoo lisäksi, että nykyinen perussopimusten ratifiointimenettely on liian kankea soveltuakseen unionin kaltaiselle ylikansalliselle yhteisölle; ehdottaa, että jos perussopimusten muutokset eivät tule voimaan EU:n laajuisella kansanäänestyksellä, ne voisivat tulla voimaan kun jäsenvaltioiden neljän viidesosan määräenemmistö on ratifioinut ne ja kun on saatu parlamentin hyväksyntä;
83. kehottaa antamaan unionin tuomioistuimelle täyden tuomiovallan kaikissa oikeudellisissa kysymyksissä kaikilla EU:n politiikan aloilla, kuten on asianmukaista demokraattisessa järjestelmässä, joka perustuu oikeusvaltion periaatteeseen ja vallanjakoon;

Perustuslaillinen prosessi

84. sitoutuu toimimaan johtavassa asemassa näissä merkittävässä perustuslaillisissa kehityskuluissa ja on päättänyt tehdä hyvissä ajoin omia ehdotuksiaan perussopimusten muuttamiseksi;
85. katsoo, että Rooman sopimuksen 60-vuotisjuhla olisi sopiva hetki aloittaa mietintä Euroopan unionin tulevaisuudesta ja sopia näkymistä unionin kansalaisten nykyistä sukupolvea ja tulevia sukupolvia varten niin, että voidaan kutsua koolle valmistelukunta, jonka tehtävänä on valmistaa unionia tulevia vuosikymmeniä varten;

o

o o
86. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, komissiolle, Euroopan unionin tuomioistuimelle, Euroopan keskuspenkille, tilintarkastustuomioistuimelle, alueiden komitealle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille.